

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 35468
Nom: Religió i mitologia grecoromana.
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1013 - Grau en Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1013 - Grau en Filologia Clàssica	Origen, Formació i Pervivència de les Llengües i Cultures Clàssiques	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

PEREZ LAMBAS FERNANDO

RESUM

Breu síntesi de les característiques i evolució de la religió i la mitologia de la Grècia i la Roma antigues, amb especial atenció a aquells aspectes que les distingeixen d'altres sistemes religiosos.

Esta assignatura es cursa en el primer curs, és de caràcter obligatori i pertany a la matèria Origen, formació i pervivència de les llengües clàssiques.

Esta assignatura contribueix a desenvolupar elements relacionats amb diversos objectius de desenvolupament sostenible (ODS): l'educació de qualitat (ODS 4), la igualtat de gènere (ODS 5), la promoció de societats justes, pacífiques i inclusives (ODS 16), la reducció de les desigualtats (ODS 10) i la protecció del patrimoni cultural, la promoció de la diversitat lingüística i cultural i el diàleg entre cultures (ODS 17), tal com es reflecteix en la llengua, la cultura i la literatura grecollatines.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Un coneixement bàsic de la literatura i la cultura gregues i romanes clàssiques serà molt recomanable per tal que l'alumna/e estiga en condicions de seguir les classes teòriques amb el màxim profit.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Adaptar-se a diferents entorns de treball filològics

Adquirir capacitat per a identificar problemes i temes d'investigació i avaluar la seua rellevància en l'àrea d'estudi de la filologia clàssica.

Adquirir coneixement teòric i pràctic de tècniques i mètodes lingüístics aplicats a la llengua grega.

Adquirir coneixement teòric i pràctic de tècniques i mètodes lingüístics aplicats a la llengua llatina.

Adquirir la capacitat de localitzar, sintetitzar i gestionar informació bibliogràfica i d'instruments informàtics en l'àrea d'estudi de la Filologia Clàssica.

Adquirir la capacitat per interrelacionar els distints aspectes de la filologia.

Aplicar criteris de qualitat en el treball filològic.

Aplicar tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa en l'àmbit filològic.

Conèixer i aplicar corrents i metodologies de la lingüística.

Conèixer la configuració diacrònica i el funcionament sincrònic de la llengua llatina.

Conèixer la configuració diacrònica i el funcionament sincrònic de les llengües gregues.

Conèixer la història i cultura gregues.

Conèixer la història i cultura llatines.

Conèixer les tècniques d'anàlisi de textos literaris i la seua aplicació.

Demostrar un compromís ètic en l'àmbit filològic, centrant-se en aspectes tals com la igualtat de gèneres, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de la pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat lingüística i la multiculturalidad.

Desenrotllar la capacitat de comprensió crítica dels textos grecs i llatins en els seus distints nivells lingüístics, literaris, filològics, històrics, socials i culturals.

Desenvolupar habilitats per emprendre estudis posteriors d'especialització o investigació.

Dissenyar i gestionar projectes filològics en l'àmbit acadèmic o professional.

Posseir capacitat de comunicació oral i escrita en les llengües pròpies.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia i desenvolupar relacions interpersonales.

Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Religió i mitologia a Grècia

1. Característiques generals de la religió grega
 - a. Mite, culte i ritual.
 - b. Fonts per a l'estudi de la mitologia i la religió.
 - c. Tendències d'interpretació.
2. Anàlisi dels mites grecs
 - a. La Cosmogonia i la Teogonia.
 - b. Els déus olímpics i els déus ctònics.
 - c. Els herois.
 - d. Els principals cicles mítics.
3. El culte i els santuaris. Altar, temple i sacerdoti.
4. La religió en la polis democràtica.
 - a. Característiques i principals rituals.
 - b. El sacrifici i el mite de Prometeu.
 - c. Rituals de purificació: el pharmakós.
 - d. El culte heroic i els mites cívics.

- e. Els cultes panhel·lènics.
- 5. El culte i la vida: els rituals de pas.
- 6. El culte privat i la religió individual. Els oracles i l'endevinació
- 7. Les religions místiques. Eleusis, els misteris dionisiacs i l'orfisme
- 8. Les festivitats i el calendari.

2. Religió i mitologia a Roma

- 1. Característiques generals de la religió romana.
 - a. Mite, culte i ritual.
 - b. Fonts per a l'estudi de la religió i la mitologia.
 - c. Filosofia i religiositat.
 - d. Societat, política i religiositat.
- 2. Formació i desenvolupament de la religió romana
 - a. Influència etrusca i grega.
 - b. Institucions i sacerdocis.
 - c. El calendari romà.
 - d. L'endevinació. El sacrifici, els prodigis i els auguris.
 - e. Màgia, superstició i malediccions
 - f. Culte privat i culte públic.
 - g. Rituals de pas i ciutadania. Ordre i desordre.
- 3. República i gènesi del culte imperial.
 - a. Els cultes orientals i de salvació.
 - b. El culte imperial.
- 4. Resistència dels cultes grecoromans i triomf del cristianisme. Tradició i pervivència.

Aquests continguts es concretaran en els següents resultats d'aprenentatge:

Adquisició d'una aproximació metodològica i diacrònica als elements lingüístics, filològics, literaris i històrics constitutius de la cultura i el pensament grecolatins, tenint en compte el seu origen, formació, desenvolupament i la seva posterior pervivència i recepció en les cultures hereves del món clàssic.

Consolidació i reforç dels coneixements lingüístics aplicats a l'anàlisi i comprensió dels textos literaris grecs i llatins.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	60,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

L'alumnat rebrà la informació a partir de les presentacions i textos que es publicaran a l'aula virtual. Les sessions consistiran en l'explicació, comentari, valoració i debat del material exposat a classe.

Classes teòriques:

Les classes teòriques miraran de familiaritzar l'alumna/e amb les principals teories interpretatives i amb els conceptes i termes que els hi són propis. L'aplicació de la mateixa metodologia deductiva ajudarà l'alumna/e a avançar en la comprensió dels continguts.

Classes pràctiques:

Les classes pràctiques tindran com a objectiu el comentari de textos rellevants, bé de la literatura o l'epigrafia grecoromana, bé de l'anàlisi moderna del fet religiós, especialment d'aquell que té com a escenari l'antiguitat.

AVALUACIÓ

L'avaluació tindrà en compte els coneixements assimilats, els treballs de recerca i les activitats complementàries. La matèria estarà dividida en 2 blocs: bloc de religió i mitologia grega i bloc de religió i mitologia llatina.

L'avaluació de l'assignatura es farà mitjançant:

1) Un **examen final** escrit dividit en dos parts (Grècia i Roma): 4 punts cada part, amb un total de 8 punts (80 %).

2) Un **treball escrit** d'un tema d'un dels dos blocs: 2 punts (20 %).

Cada un dels blocs, per tant, sumarà 4 punts de la nota final. Per superar l'assignatura caldrà una nota superior a 2 punts sobre 4 en cada bloc.

La segona convocatòria seguirà els mateixos criteris que la primera: examen final dividit en dues parts (Grècia i Roma) (80%) + treball final (20%). Es conservarà la nota de les parts de l'examen que l'estudiant tingui aprovades per a la segona convocatòria, en la qual només s'haurà de presentar a les parts suspeses. Es mantindrà la nota del treball si està aprovat; si està suspès, es podrà fer un nou treball.

L'honestetat intel·lectual és vital dins les comunitats acadèmiques, així com per a la justa avaluació del treball dels i les estudiants. Tots els treballs presentats en este curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en què es faça ús de col·laboració fraudulenta o d'una composició amb l'ajut de la intel·ligència artificial (ChatGPT o d'altres), llevat de si el seu ús forma part dels continguts de l'assignatura i està autoritzada pel professorat que se n'encarrega. En qualsevol cas, el seu ús ha d'estar sempre indicat en tant que font utilitzada.

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de Maig del 2017. ACGUV 108/2017.

BIBLIOGRAFIA

Diccionaris:

GRIMAL, P. *Diccionario de mitología griega y romana*, Barcelona, 2002.

HARRAUER, Ch. & HUNGER, H. *Diccionario de mitología griega y romana. Con referencias sobre la influencia de los temas y motivos antiguos en las artes plásticas, la literatura y la música de occidente hasta la actualidad*, Barcelona, 2008.

Grècia:

BERMEJO BARRERA, J.C., GONZÁLEZ GARCÍA, F.J. & REBOREDA, S. *Los orígenes de la mitología griega*, Madrid, 1996.

BREMMER, J. *Greek Religion*, Oxford, 1994.

BRUIT ZAIMAN, L. & SCHMITT PANTEL, P. *La religión griega en la polis de la época clásica*, Madrid, 2002.

BURKERT, W. *Religión griega: arcaica y clásica*, Madrid, 2007.

CHIRASSI COLOMBO, I. *La religione in Grecia*, Bari, 1994.

DETIENNE, M. & VERNANT, J. P. *La cuisine du sacrifice en pays grec*, Paris, 1979.

GARCÍA GUAL, C. *Introducción a la mitología griega*, Madrid, 2007.

KIRK, G. S. *La naturaleza de los mitos griegos*, Barcelona, 1984.

KIRK, G. S. *El mito. Su significado y funciones en la Antigüedad y otras culturas*, Barcelona, 1985.

PRICE, S. *Religions of the Ancient Greeks*, Cambridge, 1999.

VERNANT, J. P. *Mito y religión en la Grecia antigua*, Madrid, 2001.

Roma:

ALVAR, J. et alii, *Cristianismo primitivo y religiones místicas*, Madrid, 1995.

BAYET, J. *La religión romana. Histoire politique et psychologique*, Paris, 1956 (trad. esp., Cristiandad, Madrid, 1984).

BEARD, M.; NORTH, J. & PRICE, S. *Religions of Rome*, (2 vols.) Cambridge University Press, 1996

BLOCH, R. "La religión romana", en *Historia de las religiones 2. Las religiones antiguas*, S. XXI, Madrid, 1977.

BURKERT, W. *Les cultes è mystères dans l'Antiquité*, Paris, 1992.

CUMONT, F. *Las religiones orientales y el paganismo romano*, Akal, Madrid, 1987.

ESPLUGA, X. i MIRÓ, M. *Vida religiosa en la antigua Roma*, UOC, Barcelona, 2003.

GORDON, R.L. & SIMÓN, F.M. *Magical Practice in the Latin West*, Brill, 2010.

ORLIN, E.M. *Temples, Religion, and Politics in the Roman Republic*, Brill, 2002.

RÜPKE, J. *On Roman Religion. Lived Religion and the Individual in Ancient Rome*, Cornell University Press, 2016.

RÜPKE, J. *Pantheon: A New History of Roman Religion*, Princeton University Press, 2018.

ZANKER, P. *Augusto y el poder de las imágenes*, Alianza, 1992.